

Examenstandaard: 251=2 Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kwalificatiedossier: Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving (97250)

Uitstroom: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer (97251)

Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kerntaken		Werkprocessen	
3	Voert beheerswerkzaamheden uit in bos, natuur en landelijk gebied	3.1	Voert inventarisaties uit
		3.2	Voert bosexploitatie uit
		3.3	Voert flora- en faunabeheer uit
		3.4	Voert bodembeheer uit
		3.5	Voert waterbeheer uit
4	Draagt zorg voor publiek en omstanders	4.2	Onderhoudt contacten met publiek en omstanders
		4.3	Staat publiek te woord
6	Organiseert en begeleidt werkzaamheden	6.1	Plant en verdeelt de werkzaamheden
		6.2	[Geeft begeleiding op vaktechnische gebied] ¹
		6.3	Organiseert materiaal en materieel

Beroepsdilemma's

- 1 Milieu versus bedrijfsresultaat
- 2 Veiligheid versus bedrijfsresultaat
- 3 Afstemmen van taken en verantwoordelijkheden
- 4 Planning versus uitvoeringspraktijk
- 5 Communicatie versus economische uitvoering

¹ Werkprocessen tussen [] behoren wel tot deze uitstroom, maar zijn geen onderdeel van deze examenstandaard.

Examenstandaard: 251=2 Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kwalificatiedossier: Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving (97250)

Uitstroom: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer (97251)

Doel

De vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving beheert bossen en natuurterreinen en informeert het publiek over deze terreinen, zodanig dat de leidinggevende tevreden is over alle verrichte werkzaamheden.

Kritische beroepssituatie

Hans heeft met zijn leidinggevende het beheerplan voor het gebied doorgenomen. Hij weet dat alles wat je aan het terrein doet, verschillend geïnterpreteerd kan worden door het publiek. Iedereen ziet het anders. Hij informeert het publiek over de kwetsbaarheid van het terrein door middel van voorlichting, voorlichtingsmaterialen en excursies. Hij speelt makkelijk in op veranderende situaties zoals toegankelijkheid en seizoenen.

Met zijn leidinggevende bespreekt hij op basis van het beheerplan zijn taak voor de komende periode. Die taak omvat het verzorgen van vee en wild en het oogsten van een houtopstand. Na de oogst wordt het perceel voorbereid en opnieuw ingeplant. Tijdens de nieuwe aanplant wordt veel aandacht besteed aan de preventie van mogelijke ziekten en ongewenste plantensoorten.

Het onderhoud en de bediening van de machines is van cruciaal belang voor een optimale werking. Hans weet dat je soms ver van de bewoonde wereld werkt. Hij is zich bewust van de risico's. Hulp is niet altijd direct voorhanden. De werkzaamheden hebben vaak grote invloed op flora en fauna in het gebied. Door creatief te zijn en goed na te denken beperkt hij de negatieve gevolgen. Ook is hij erg attent op het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen en het afzetten van het werkgebied.

Hans is en voelt zich verantwoordelijk voor zijn eigen werk, maar ook voor dat van zijn team. Hij heeft zich goed voorbereid. Communiceren is voor hem belangrijk, maar het mag niet ten koste gaan van de productie. Wanneer een situatie daarom vraagt, weet hij dat hij altijd zijn leidinggevende kan raadplegen.

Tijdens de nabespreking met zijn leidinggevende bekijken ze of alle procedures zijn nageleefd en of er nog bijzondere maatregelen genomen moesten worden. Hans vertelt hoe hij zijn taken uitgevoerd en ervaren heeft. Zijn leidinggevende is zeer tevreden over zijn inzet en het resultaat.

Examenstandaard: 251=2 Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kwalificatiedossier: Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving (97250)

Uitstroom: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer (97251)

Bekwaamhedendocument

Legenda van competenties behorende tot deze examenstandaard

Letter	Omschrijving
D	Aandacht en begrip tonen
E	Samenwerken en overleggen
F	Ethisch en integer handelen
G	Relaties bouwen en netwerken
H	Overtuigen en beïnvloeden
I	Presenteren
J	Formuleren en rapporteren
K	Vakdeskundigheid toepassen
L	Materialen en middelen inzetten
M	Analyseren
Q	Plannen en organiseren
S	Kwaliteit leveren
T	Instructies en procedures opvolgen

Werkproces met resultaat

Beheersingscriteria (bij competentie ...)

3.1 Voert inventarisaties uit

Resultaat:

Het terrein is correct geïnventariseerd en deze inventarisatie dient als basis voor de beheerwerkzaamheden.

- Inventariseert terreingegevens (M)
- Rapporteert de opgenomen terreingegevens zodat beheerwerkzaamheden kunnen worden gepland (J)
- Overlegt tijdig bij het inventariseren en/of over de inventarisatie met collega's en leidinggevende (E)
- Legt relaties tussen de inventarisaties en beheerwerkzaamheden (K)

3.2 Voert bosexploitatie uit

Resultaat:

Hout is vakkundig geoogst, kavels zijn verkoopklaar gemaakt, de houtopstand is gemeten en het bos voldoet aan de gebruiksdoelstellingen.

- Gebruikt de persoonlijke beschermingsmiddelen (T)
- Past wet- en regelgeving toe (T)
- Gebruikt de machines en gereedschappen veilig en doelmatig (L)
- Overlegt over en bij de uitvoering van de werkzaamheden (E)
- Meldt opmerkelijke waarnemingen aan collega's en leidinggevende (E)
- Zorgt dat de leidinggevende tevreden is (S)
- Onderhoudt de beplantingen vakkundig (K)
- Voert houtoogst uit volgens gemaakte afspraken (K)

Examenstandaard: 251=2 Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kwalificatiedossier: Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving (97250)

Uitstroom: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer (97251)

Werkproces met resultaat	Beheersingscriteria (bij competentie ...)
3.3 Voert flora- en faunabeheer uit Resultaat: Flora en fauna zijn vakkundig beheerd en de werkzaamheden zijn veilig uitgevoerd.	<ul style="list-style-type: none">• Beheert flora en fauna rekeninghoudend met de effecten van de werkzaamheden (F)• Rapporteert bijzondere gebeurtenissen en ontwikkelingen in het veld (J)• Gebruikt de persoonlijke beschermingsmiddelen (T)• Past wet- en regelgeving toe (T)• Maakt machines en gereedschappen gebruiksklaar en gebruikt deze zorgvuldig (L)• Overlegt over en bij de uitvoering van de werkzaamheden (E)• Meldt opmerkelijke waarnemingen aan collega's en leidinggevende (E)• Zorgt dat de leidinggevende tevreden is (S)• Voert vakkundig werkzaamheden uit die zijn gericht op ontwikkeling en instandhouding van de flora en fauna (K)
3.4 Voert bodembeheer uit Resultaat: De bodemkwaliteit is instandgehouden of verbeterd.	<ul style="list-style-type: none">• Voert bodembeheer uit rekeninghoudend met de effecten van de werkzaamheden (F)• Rapporteert mogelijke verontreinigingen (J)• Volgt procedures (T)• Gebruikt de persoonlijke beschermingsmiddelen (T)• Maakt machines en gereedschappen voor bodembeheer gebruiksklaar en gebruikt deze zorgvuldig (L)• Overlegt over en bij de uitvoering van bodembeheer (E)• Meldt opmerkelijke waarnemingen aan collega's en leidinggevende (E)• Voert vakkundig werkzaamheden uit die zijn gericht op instandhouding of verbetering van de bodem (K)
3.5 Voert waterbeheer uit Resultaat: De waterpartij is zodanig onderhouden zodat flora en fauna zich kunnen verspreiden.	<ul style="list-style-type: none">• Beheert het water rekeninghoudend met de effecten op flora en fauna (F)• Past de procedures toe zodat flora en fauna in stand gehouden worden (T)• Rapporteert onvoorziene zaken aan de werkvoorbereider/leidinggevende (J)• Bespreekt regelmatig het werk en onvoorziene zaken met de medewerkers (E)• Zorgt dat medewerkers het onderhoud volgens afspraken en/of op grond van metingen uitvoeren rekeninghoudend met de gevolgen op lange termijn(K)• Maakt machines/materieel gebruiksklaar en gebruikt deze op een efficiënte wijze (L)
4.2 Onderhoudt contacten met publiek en omstanders Resultaat: Er aantoonbaar gebruik gemaakt van het netwerk.	<ul style="list-style-type: none">• Laat een positieve indruk achter binnen en buiten het netwerk (H)• Legt actief contact met aannemers en natuurorganisaties (G)• Overlegt binnen het eigen netwerk over werkzaamheden (E)

Examenstandaard: 251=2 Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kwalificatiedossier: Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving (97250)

Uitstroom: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer (97251)

Werkproces met resultaat	Beheersingscriteria (bij competentie ...)
4.3 Staat publiek te woord Resultaat: Het publiek is correct te woord gestaan.	<ul style="list-style-type: none">• Zorgt dat het publiek zich begrepen voelt (D)• Beantwoord de vragen van het publiek met duidelijke argumenten (H)• Beantwoord vragen op een begrijpelijke manier (I)
6.1 Plant en verdeelt de werkzaamheden Resultaat: Er is voor de klus een aangepaste planning waarop werkzaamheden zijn afgestemd op mensen en materialen.	<ul style="list-style-type: none">• Maakt een planning voor de klus (Q)• Zorgt dat de medewerkers weten wat zij moeten doen (Q)• Hij voert wijzigingen door naar aanleiding van de omstandigheden (Q)• Overlegt over de gemaakte planning (E)• Verdeelt de werkzaamheden (E)
6.3 Organiseert materieel en materiaal Resultaat: Benodigde materiaal en materieel is tijdig op de werkplek aanwezig.	<ul style="list-style-type: none">• Volgt de procedures/regels voor het organiseren van het materiaal en houdt hierbij rekening met mogelijke calamiteiten (T)• Zorgt dat het benodigde materiaal en materieel gebruiksklaar is (L)• Regelt tijdig het benodigde materiaal en materieel en zorgt dat er veilig gewerkt kan worden (Q)• Toont inzicht zodat er niet op materiaal/materieel gewacht hoeft te worden (K)

Examenstandaard: 251=2 Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kwalificatiedossier: Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving (97250)

Uitstroom: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer (97251)

Toetstechnische eisen

Algemeen

De proeve van bekwaamheid bestaat uit twee onderdelen die een samenhangend geheel vormen:

- het praktijkdeel
- het criteriumgericht interview

Op beide onderdelen zijn de algemene toetstechnische eisen van De groene standaard (april 2008) van toepassing. Daarnaast zijn de specifieke toetstechnische eisen van toepassing zoals hieronder vermeld.

Beide onderdelen worden in samenhang beoordeeld. De hoofdvraag voor beoordeling is: kan de deelnemer de kritische beroepssituatie toevertrouwd worden?

Eisen aan het praktijkdeel

- 1 Uitvoeroptie 1 is van toepassing: de proeve wordt afgenomen in de authentieke context.
- 2 Duur van het praktijkdeel: minimaal 1 week.
- 3 De examensituatie moet minimaal voldoen aan de volgende omschrijving: de deelnemer moet diverse gevarieerde werkzaamheden kunnen uitvoeren, zoals aanleg- en onderhoudswerkzaamheden in een bos en/of natuurterrein. Tevens dient één publieksgerichte activiteit en één uitvoeringsaspect in de proeve aan bod te komen. Als de examensituatie niet aan deze minimumeis voldoet, moet de proeve van bekwaamheid verplaatst worden naar een nader te bepalen tijdstip en/of plaats. Als bepaalde aspecten uit de kritische beroepssituatie niet standaard voorkomen in de examensituatie kunnen deze door simulatie toegevoegd worden (communicatie met publiek).

Het verzorgen van vee/wild en het oogsten van hout zijn afhankelijk van het seizoen.

Eisen aan het criteriumgericht interview

De relatie tussen het praktijkdeel en het criteriumgericht interview staat beschreven in de algemene toetstechnische eisen.

Examenstandaard: 251=2 Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kwalificatiedossier: Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving (97250)

Uitstroom: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer (97251)

Deelnemerinstructie

Je gaat een proeve van bekwaamheid uitvoeren. In jouw geval betekent dit dat je minimaal 1 week bij bedrijf X diverse gevarieerde werkzaamheden moet kunnen uitvoeren, zoals aanleg- en onderhoudswerkzaamheden in een bos en/of natuurterrein. Tevens dient één publieksgerichte activiteit en één uitvoeringsaspect in de proeve aan bod te komen.

De naam van het bedrijf, de plaats en de exacte duur krijg je tijdig te horen via je school.

Tijdens het praktijkdeel van de proeve van bekwaamheid voer je het werk uit op een wijze zoals op het bedrijf gebruikelijk is. De eisen die aan het uitvoeren van deze taken gesteld worden, staan beschreven in de kritische beroepssituatie.

Na afloop van het praktijkdeel voer je een criteriumgericht interview met de assessoren; dit gesprek vormt onderdeel van de proeve van bekwaamheid. De assessoren kunnen je daarin allerlei vragen stellen. Die vragen gaan over het werk dat je uitgevoerd hebt en de keuzes die je daarin gemaakt hebt. De assessoren kunnen ook aanvullende vragen stellen, zodat ze goed kunnen bepalen of ze je de kritische beroepssituatie kunnen toevertrouwen.

De assessoren zullen één oordeel geven over de gehele proeve van bekwaamheid.

Examenstandaard: 251=2 Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kwalificatiedossier: Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving (97250)

Uitstroom: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer (97251)

Feedbackformulier bij 'proeve niet behaald'

Dit formulier alleen invullen als de deelnemer de proeve niet behaald heeft.

- Competenties die zijn aangekruist zijn nog onvoldoende ontwikkeld. De deelnemer moet daaraan verder werken in het leerproces.
- De assessoren geven bij de aangekruiste competentie(s) een toelichting. Zij kunnen daarbij verwijzen naar de werkprocessen zoals die in het bekwaamhedendocument staan vermeld.

Naam deelnemer:

Competentie	Toelichting
☐ D	Aandacht en begrip tonen
☐ E	Samenwerken en overleggen
☐ F	Ethisch en integer handelen
☐ G	Relaties bouwen en netwerken
☐ H	Overtuigen en beïnvloeden
☐ I	Presenteren
☐ J	Formuleren en rapporteren
☐ K	Vakdeskundigheid toepassen
☐ L	Materialen en middelen inzetten
☐ M	Analyseren

Examenstandaard: 251=2 Outdoor specialist - bos en natuurbeheer

Kwalificatiedossier: Vakbekwaam medewerker natuur en leefomgeving (97250)

Uitstroom: Vakbekwaam medewerker bos en natuurbeheer (97251)

Competentie	Toelichting
☐ Q	Plannen en organiseren
☐ S	Kwaliteit leveren
☐ T	Instructies en procedures opvolgen

Handtekening assessor 1:

Handtekening assessor 2: